MANEA ADRIANA URSICA FANICA
GRIGORE CECILIA TEODORA

GHID METODIC

EFECTELE POZITIVE ALE ACTIVITATILOR EXTRACURRICULARE

MUGURASII

Activitățile extracurriculare- exemple de bună practică

”ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI”

În 1994, UNESCO a inaugurat prima **ZI MONDIALĂ A EDUCATORILOR**, pentru a comemora semnarea, în 1966, a recomandării făcute de UNESCO şi ORGANIZAŢIA INTERNAŢIONALĂ A MUNCII privind condiţiile de muncă ale personalului didactic.

Această zi se sărbătoreşte în data de 5 octombrie în peste 200 de ţări.Ziua Mondială a Educatorilor va pune accentul pe necesitatea de a planifica o mână de lucru eficace în domeniul învăţământului, având în vedere deficitul de personal didactic calificat la nivel mondial. Aşadar, în întreaga lume, această zi, sărbătorită în peste 200 de ţări, este consacrată personalului didactic, celor care fac educaţia - educatori, învăţători, profesori, denumirea ei fiind World Teachers' Day în engleză sau Journée Mondiale des Enseignants, în franceză.

În sens pedagogic, educatia este fenomenul social complex privit in trei dimensiuni: - activitate constienta a subiectului educatiei (educator) de stimulare, indrumare, formare a obiectului educatiei (educat); -proces de formare a omului pentru integrarea activa in societate, proces de formare intelectuala, morala, profesionala, fizica, estetica;
- rezultat prin preluarea selectiva a actiunilor informationale si includerea in structuri comportamentele proprii de cunoastere si actiune. Pentru **Platon,**educatia ar fi “arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta atitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele”. **Aristotel,** in lucrarea sa “Politica”, considera ca educatia “trebuie sa fie un obiect al supravegherii publice,iar nu particulare”. In consecinta,ea trebuie sa pregateasca viitori cetateni. Aceasta pregatire trebuia sa se fac diferentiat dupa modelul in care cele trei aspecte ale sufletului (vegetativ,animal, rational) se distribuie in randul oamenilor.

De ce o zi consacrată cadrelor didactice - educatori, învăţători sau profesori? Pentru că ei contribuie în mod esenţial la dezvoltarea unei ţări, asigurând transmiterea de cunoştinţe. Ei joacă, de asemenea, un rol civic de mare importanţă, contribuind la păstrarea coeziunii sociale.

La mulţi ani dascălilor de pretutindeni şi să nu uităm că o educaţie de calitate reprezintă cheia reușitei profesionale.

Activităţile extracurriculare preşcolare şi aplicabilitatea lor practică în optimizarea procesului de învăţământ

Procesul educaţional din grădiniţă presupune şi forme de muncă didactică complementară activităţilor obligatorii.

Acestea sunt activităţi desfăşurate în grădiniţă în afara activităţilor obligatorii, sau activităţi desfăşurate în afara grădiniţei. Este vorba despre activităţi extracurriculare care se desfăşoară sub îndrumarea educatoarelor.

Activitatea extracurriculară în sine, prin structură şi conţinut specific, este in mod natural complementară activităţii de învăţare realizată în clasă.

În cadrul activităţilor extracurriculare cu o deosebită influenţă formativă sunt incluse toate formele de acţiuni care se realizează în afara programului propriu zis: *plimbări, ieşiri în natură, excursii, tabere, serbări cu diferite ocazii, concursuri între grupele aceleiaşi grădiniţe sau între grădiniţe, parteneriate şcolare pe diferite teme*, etc.

La vârsta preşcolară, copiii sunt foarte receptivi la ce li se arată cu ajutorul imaginilor sau a substitutelor (prezenţa concretului în orice tip de activitate este absolut indispensabilă). Rolul educatoarei (dar şi al familiei) este acela de a oferi în mod gradat şi în acord cu particularităţile de vârstă, cunoştinţe necesare care motivează conduitele şi normele eco-civice, de a crea şi de a organiza activităţi educative stimulative.

În cadrul *activităţilor organizate în mijlocul naturii şi al vieţii sociale*, preşcolarii se confruntă cu realitatea printr-o percepere activă, investigatoare, prin acţiuni directe asupra obiectelor, fenomenelor din mediul înconjurător, a unor zone geografice şi locuri istorice. Ei dobândesc o mare cantitate de informaţii despre animale, despre muncă şi viaţa omului în diferite contexte (în funcţie de: mediul rural-urban, derularea anotimpurilor, meserii, etc). Îşi formează reprezentări simple despre structura şi condiţiile de viaţă ale unor plante şi animale, despre legi obiective ale succesiunii anotimpurilor, despre frumuseţile şi bogăţiile patriei sau despre trecutul istoric al poporului român (chiar dacă e puţin prematur pentru nivelul lor de dezvoltare intelectuală). În cadrul acţiunilor şi implicit al activităţilor în aer liber, preşcolarii îşi pot forma sentimentul de respect şi dragoste pentru natură, pentru muncă, om şi realizările sale; copilul care a învăţat să admire natura, parcul cu florile, să asculte susurul unui izvor, să observe munca depusă de unele insecte pentru a-şi asigura proviziile, acel copil va deveni prietenul şi protectorul naturii şi un mare admirator al animalelor manifestând nemărginită afecţiune faţă de ele.

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Atât activităţile turistice cât şi cele de concurs contribuie la îmbogăţirea şi lărgirea vocabularului activ, a socializării si la stimularea dezvoltării biopsihosociale a celor mici; astfel copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate imaginea realităţii în cadrul activităţilor plastice şi practice (de desen, pictură, modelaj, colaj, etc.), al celor de educarea limbajului, iniţiativă în cadrul jocurilor, etc. Materialele didactice acumulate în decursul acestor tipuri de activităţi extracurriculare: planşe, imagini, vederi, măşti, costumaţii, albume foto, diapozitive, diplome, cărţi, pietricele, ierbare, etc. rămân o dovadă liberă a

activităţilor desfăşurate şi « o punte către trecutul educaţional extracurricular » în care au fost implicaţi în diferite contexte.

Spectacolele sau vizionările (teatrul de păpuşi) constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădiniţe, prin intermediul cărora copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Această formă de activitate îl pune pe cel mic atât în calitate de actor cât şi de spectator în faţa unei surse inepuizabile de impresii puternice.

*Vizionarea unor filme pentru copii, prezentari, desene animate, spectacole de teatru, serbări c*onstituie « un izvor de informaţii » dar în acelaşi timp şi un punct de plecare în organizarea unor acţiuni interesante. De exemplu, vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru pentru copii, distractive sau sportive urmată de discuţii pregătite în prealabil, pe lângă faptul că realizează completarea unor aspecte educative, stimulează şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură, etc. Filmul comic, spectacolele cu caracter distractiv au darul să stârnească râsul copiilor prin diverse contraste de situaţii sau ironii. Desenele animate sunt cele mai gustate de către copii datorită, mai ales, liniei stilizate pe care o au imaginile. Educatoarele au un rol deosebit de important în alegerea spectacolelor, recomandarea emisiunilor de televiziune pentru copii şi selecţionarea emisiunilor, programelor distractive care au o influenţă pozitivă mai evident conturată.

Serbările, prin specificul lor de activitate extracurriculară, reprezintă un nesecat izvor de satisfacţii şi bucurii, creează bună dispoziţie şi favorizează dezvoltarea copiilor din punct de vedere fizic şi psihic. Importanţa lor educativă constă în conţinutul artistic prezentat, precum şi în atmosfera de sărbătoare ce se instalează cu acest prilej. Prin organizarea serbărilor dezvoltăm copiilor dragostea pentru artă, pentru frumos.

Prin organizarea unor concursuri între grupele aceleiaşi grădiniţe sau între grădiniţe diferite (pe diferite faze, pe diferite teme) dezvoltăm dragostea şi interesul copiilor pentru frumos, sensibilitatea şi personalitatea lor suferind modificări pozitive, putând uşor depista tinere talente artistice în vederea cultivării şi promovării lor.

Concursurile sportive vin ca o completare a activităţilor sportive, cei mici participând cu multă plăcere la concursurile sportive organizate, cum ar fi: atletism, concurs de săniuţe, de biciclete, de aruncat la ţintă etc.

Activităţile extracurriculare mai sus enumerate şi analizate sunt apreciate atât de către copii, cât şi de factorii educaţionali în măsura în care:

- valorifică şi dezvoltă interesele şi aptitudinile copiilor;
- organizează într-o manieră plăcută şi relaxantă timpul liber al copiilor, contribuind la optimizarea procesului de învăţământ;
- formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ;
- copiii au teren liber pentru a-şi manifesta în voie spiritul de iniţiativă;
- participarea este liber consimţită, necondiţionată, constituind un suport puternic pentru o activitate susţinută;
- au un efect pozitiv pentru munca desfăşurată în grup;

- sunt caracterizate de optimism şi umor;
- creează un sentiment de siguranţă şi încredere tuturor participanţilor;
- urmăresc lărgirea şi adâncirea influenţelor exercitate în procesul de învăţământ;
- contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

În acelaşi timp rolul acestor activităţi extracurriculare are un caracter colectiv care conduce la « sudarea legăturii » dintre cei mici, îi învaţă să trăiască în grup si să aparţină unui grup.

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei *Revista învăţământului preşcolar, 3-4/2006,*

2. IONESCU, M.; CHIŞ, V., *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

3. PREDA. VIORICA, *Metodica activităţilor instructiv educative în grădiniţa de copii,* Editura « Gheorghe Cârţu Alexandru », Craiova 2009

4. LESPEZEANU M., *Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar*, Editura S.C. Omfal, Bucureşti, 2007

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE –

ASPECTE GENERALE

G.P.P.”Mugurașii”,Rm.Sărat

Educatoare : Prof. Crintea Mirela

Prof. Dumitru Janina

Educaţia prin activităţile extracurriculare urmăreşte identificarea şi cultivarea corespondenţei optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viaţă civilizat, precum şi stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinţe punându-i în contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură.

Activitatea extraşcolară este segmentul de educaţie, care asigură în mare parte transferul de cunoştinţe, acumulate de către elevi în cadrul programului standard de ore obligatorii (curriculum formal) în practică, ceea ce oferă copilului deprinderi practice de a implementa în practică cunoştinţele teoretice acumulate.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate, imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen şi modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activităţile practice, în jocurile de creaţie. La vârsta preşcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuşi să acţioneze în acest sens.

Pedagogul american Bruner consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă", dacă se folosesc metode şi procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă uşurinţă şi mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoştinţelor". Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului.

Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinţe punându-i în contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm grădinița cu viața. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat şi momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activităţi copiii se deprind să folosească surse informaţionale diverse, să întocmească colecţii, să sistematizeze date, învaţă să înveţe. Prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activităţi, posibilităţi deosebite să-şi cunoască copiii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal al grădiniței şi al învăţământului preșcolar – pregătirea copilului pentru școală.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea copiilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructiv-educativ presupune îmbinarea activităţilor şcolare cu activităţile extraşcolare. Îmbinarea acestora are numeroase valenţe formative.

Activităţile extracurriculare se referă astfel la totalitatea activităţilor educative organizate şi planificate în instituţiile de învăţământ sau în alte organizaţii cu scop educaţional, dar mai puţin riguroase decât cele formale şi desfăşurate în afara incidenţei programelor şcolare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării personalităţii elevului asigurată de educaţia formală sau dezvoltării altor aspecte particulare ale personalităţii acestuia.

Activităţile extracurriculare oferă oportunităţi pentru dezvoltarea unor competenţe, în raport cu anumite obiective ce inspiră şi provoacă educabilul, atât pentru succesul lui educaţional, cât şi pentru cel din viaţa de zi cu zi. Acestea au o valoare importantă atât pentru dezvoltarea socială a educabilului, cât şi pentru cea personală, prin demersuri specifice şi particulare. Deşi activităţile specifice educaţiei formale urmăresc anumite finalităţi menţionate anterior, totuşi ele nu uzitează la maxim de valorizarea unor competenţe precum: dezvoltarea unor abilităţi interpersonale, muncă în echipă, iniţierea şi implementarea unor proiecte personale sau în echipă, deprinderi de învăţare a modului cum să înveţi etc.

Activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu copiii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a copiilor.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască copiii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal, pregătirea copilului pentru viaţă.

Vă prezentăm câteva imagini cu aspecte din activitățile extracurriculare desfășurate cu grupa mare „Fluturașii” de la G.P.P.”Mugurașii” , Rm.Sărat , în anul școlar 2023-2024 :

- În luna septembrie 2023, ne-am plimbat și am observat natura toamna prin Parcul Central al orașului:
- În luna octombrie, am sărbătorit ZIUA RECOLTEI și am făcut puțina mișcare
- În luna noiembrie am vizionat în cadrul Centrului Cultural „ Florica Cristoforeanu”, teatrul pentru copii „ Cartea Junglei”

* În luna decembrie 2023, grupa mare „ Fluturașii „ au sărbătorit mai întâi ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI , prezentând un program artistic la Biblioteca Municipală, apoi au donat fructe copiilor de la un Centru de plasament, au fost la colindat la Primarie , iar la final de an l-au așteptat pe Moș Crăciun pregătindu-i cântece și poezii.

- În luna ianuarie 2024, am sărbătorit ZIUA UNIRII – 24 IANUARIE , prin dramatizarea poveștii „ Moș Ion Roată și Unirea „ de Ion Creangă, iar la sfârșitul dramatizarii am dansat cu toții Hora Unirii. În luna februarie ,preșcolarii grupei mari „ Fluturașii” au sărbătorit „ ZIUA

CITITULUI ÎMPREUNĂ” (7 Februarie) şi ZIUA NAȚIONALĂ A LECTURII (15 Februarie

- În luna martie am sărbătorit împreună ZIUA MAMEI cu cântece , poezii spuse din toată inima de copii.
- În luna aprilie, preșcolarii au desfășurat activități de plantare, dar și o frumoasă și interesentă paradă a costumelor reciclabile, în curtea grădiniței . Tot în această lună pentru că se apropia Sfintele sărbători de Paște, copiii au mers la Biserica „ Adormirea Maicii Domnului” unde au primit Sfânta Împărtășanie.
- In luna mai am participat la două concursuri de dans „ Flori de Mai” (17 mai) și „Steluțele Dansului”
- (25 mai). Deasemeni am organizat împreună cu părinții copiilor o binemeritată și de neuitat excursie la București . În luna iunie am sărbătorit ZIUA GRĂDINIȚEI G.P.P.”MUGURAȘII” și terminarea grădiniței .

În concluzie, cadrele didactice pot face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităţilor extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activităţi, să încurajeze copiii şi să realizeze un feed- back pozitiv.

Activitățile extracurriculare- exemple de bună practică

Proiect de activitate extracurriculară- ”ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI”

A. DENUMIREA ACTIVITĂȚII EXTRACURRICULARE:

„ 5 OCTOMBRIE - ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI”

B. APLICANTUL:

Numele unităţii de învăţământ aplicante: **XXXXXX**

C. COORDONATOR: XXXXX

D. ARGUMENT:

"Educaţia înseamnă a învăța să înveți, a învăța să trăiești, a învăța să gândești liber şi critic, a învăța să iubești lumea și s-o faci mai umană, a învăța să te desăvârșești în și prin munca creatoare."

Edgar Faure

I.SCOPUL ACTIVITĂȚII :

Activitatea are ca scop familiarizarea elevilor cu semnificaţia zilei de 5 octombrie, evidenţierea rolului dascălilor în dezvoltarea noilor generaţii şi recunoaşterea meritelor acestora în formarea culturii, valorilor şi moralei unei societăţi.

II.OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII :

- Cunoașterea importanței Zilei Educației;
- Dezvoltarea respectului față de dascăli.

III.RESURSE UMANE :

- Prescolarii grupei mari
- Cadru didactic.

IV. PROGRAMUL ACTIVITĂȚII :

Momentele desfăşurării activităţii:

- Prezentarea pe scurt a istoricului acestei zile;
- **Desen-“Educatoarea mea”;**
- **Audiție muzicală pe melodia „Învaţă de la toate", cântată de Adriana Ausch, “Educatoarea”(muzica si text-Maria Ene);**
- **Intonarea melodiilor din repertoriul: ”Dacă vesel se trăieşte…”,”Şcolărei şi şcolăriţe”, cântece de toamnă şi piese folclorice deosebite;**

- Expoziţie cu lucrarile prescolarilor şi citate despre educaţie;

V.DISEMINAREA ACTIVITĂȚII EXTRACURRICULARE:

- Foto cu momente din cadrul activității;
- Realizarea unui panou cu desenele elevilor;
- Acordare diplôme prescolarilor.

În 1994, UNESCO a inaugurat prima **ZI MONDIALĂ A EDUCATORILOR**, pentru a comemora semnarea, în 1966, a recomandării făcute de UNESCO şi ORGANIZAŢIA INTERNAŢIONALĂ A MUNCII privind condiţiile de muncă ale personalului didactic.

Această zi se sărbătoreşte în data de 5 octombrie în peste 200 de ţări.Ziua Mondială a Educatorilor va pune accentul pe necesitatea de a planifica o mână de lucru eficace în domeniul învăţământului, având în vedere deficitul de personal didactic calificat la nivel mondial. Aşadar, în întreaga lume, această zi, sărbătorită în peste 200 de ţări, este consacrată personalului didactic, celor care fac educaţia - educatori, învăţători, profesori, denumirea ei fiind World Teachers' Day în engleză sau Journée Mondiale des Enseignants, în franceză.

În sens pedagogic, educatia este fenomenul social complex privit in trei dimensiuni: -activitate constienta a subiectului educatiei (educator) de stimulare, indrumare, formare a obiectului educatiei (educat); -proces de formare a omului pentru integrarea activa in societate, proces de formare intelectuala, morala, profesionala, fizica, estetica; -rezultat prin preluarea selectiva a actiunilor informationale si includerea in structuri comportamentele proprii de cunoastere si actiune. Pentru **Platon,**educatia ar fi "arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta atitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele". **Aristotel,** in lucrarea sa "Politica", considera ca educatia "trebuie sa fie un obiect al supravegherii publice,iar nu particulare". In consecinta,ea trebuie sa pregateasca viitori cetateni. Aceasta pregatire trebuia sa se fac diferentiat dupa modelul in care cele trei aspecte ale sufletului (vegetativ,animal, rational) se distribuie in randul oamenilor.

De ce în România această zi se numeşte Ziua mondială a educaţiei, ignorând şi deformând scopul pentru care a fost creată ? Probabil că pentru cei care au decis aşa doar ... educaţia contează, nu şi educatorii. Ca şi cum educaţia poate fi făcută fără educatori. Ca şi cum calitatea actului educativ nu ar depinde de condiţiile de viaţă şi de muncă ale celor care fac educaţia.

Schimbarea accentului de pe om pe acţiunea înfăptuită de acesta dovedeşte că în România mentalităţile nu s-au schimbat. Sau poate, e o simplă problemă de ... traducere. Poate mai marii noştri nu ştiu să traducă **World Teachers' Day.** Indiferent de motivele unei astfel de decizii în discordanţă cu hotărârea UNESCO, întrebarea esenţială rămâne: cum poate România să sărbătorească o Zi

Mondială a Educaţiei în vreme ce în întreaga lume se sărbătoreşte Ziua Mondială a Educatorilor? Urmată de o altă întrebare, la fel de importantă: merită personalul didactic, educatorii să fie sărbătoriţi nu numai în întreaga lume ci şi în România?

De ce o zi consacrată cadrelor didactice - educatori, învăţători sau profesori? Pentru că ei contribuie în mod esenţial la dezvoltarea unei ţări, asigurând transmiterea de cunoştinţe. Ei joacă, de asemenea, un rol civic de mare importanţă, contribuind la păstrarea coeziunii sociale.

La mulţi ani dascălilor de pretutindeni şi să nu uităm că o educaţie de calitate reprezintă cheia reușitei profesionale.

„IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE LA GRADINIȚĂ”

Activităţile extracurriculare îşi au importanţa lor în activitatea educaţională. Din ce în ce mai multe sisteme educaţionale le adoptă şi le recunosc meritele în îmbunătăţirea performanţei copiilor la şcoală. S-a observat faptul că activitatea de învăţare dă rezultate mult mai bune dacă este îmbinată şi cu câteva momente de distracţie şi detensionare.

Educaţia extracurrriculară îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii preşcolarilor. În grădiniţa contemporană eficienţa educaţiei depinde de gradul în care se pregăteşte copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine şi de măsura în care reuşeşte să pună bazele formării personalităţii copiilor. În acest cadru, învăţământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic şi socioafectiv, pentru o cât mai uşoară integrare socială.

Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educaţional, ca set de intervenţie complementară, apare ca o necesitate.

Activităţile extracurriculare organizate de grădiniţa au conţinut cultural, artistic, spiritual, ştiinţific, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activităţi de joc sau de participare la viaţa şi activitatea comunităţii locale.

Activităţile extracurriculare de masă reprezintă activităţi care cuprind aproape întreaga masă a copiilor dintr-o grupă, mai multe grupe, sau chiar grupe de copii din mai multe grădiniţe . Aceste activităţi le oferă destindere, recreere, voie bună, satisfacţiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări şi recunoaştere a aptitudinilor. Aceste activităţi au caracter ocazional şi iau forme foarte variate.

- sărbătorirea zilei de naştere a unui copil la care participă colegi din toată grădiniţa;
- aniversarea zilei de naştere a unor copii care au frecventat grădiniţa şi acum sunt la şcoala primară;
- vizionarea în grup a unor spectacole la teatrul de păpuşi;
- vizitarea centrului de plasament;

- excursii;
- plimbări în parc;
- vizită la diferite muzee.

Excursia, contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit şi luptat înaintaşii lor învăţând astfel să-şi iubească ţara, cu trecutul şi prezentul ei dar şi realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă scriitori şi artişti.

Serbările reprezintă un necesar izvor de satisfacţie, bucurii, creează buna dispoziţie.
Serbările pot lua forme variate, de la solemna evocare istorică la un vesel carnaval. La pregătirea şi realizarea serbărilor, copiii participă cu însufleţire şi dăruire, din dorinţa de a oferi spectatorilor momente de ţinută estetică, distracţie, satisfacţie, făcându-le viaţa mai frumoasă, mai plină de sens.
-Ziua mamei, Ziua copilului, Sfârşit de an.
- Serbări cu caracter istoric, cultural, comemorativ si religios: Ziua recoltei, Sf. Nicolae, Crăciun, Paşti, 1 Decembrie, 24 Ianuarie, Ziua lui Eminescu, Ziua Europei, Carnaval;
Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinaţiilor artistice ale copiilor contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalităţii copiilor.

Vizionările şi spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădiniţe, prin care copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei.

Deşi această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursa inepuizabilă de impresii puternice, precum şi în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului.

Vizionarea unor filme, diafilme, spectacole de teatru precum şi a emisiunilor TV, poate constitui de asemenea o sursă de informaţii, dar în acelaşi timp un punct de plecare în organizarea unor acţiuni interesante. De exemplu: vizionarea emisiunilor musicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, urmată de discuţii pregătite în prealabil, pe lângă faptul că realizează completarea unor aspecte educative, stimulează şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, picture, etc.

La copilul de vârstă preşcolară este strâns legată de activităţile desfăşurate în grădiniţă şi în afara ei sub forma jocului, a învăţăturii şi a muncii. Tocmai de aceea, o mare grijă trebuie acordată particularităţilor de vârstă şi individuale ale copilului.

Activităţiile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor preşcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber.
Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi.

Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi laşi pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase.

În concluzie putem spune că activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie,adoptând el în primul rând o atitudine creatoare,atât în modul de realizare al activităţii,cât şi în relaţiile cu copii ,asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a copiilor.

Bibliografie :

Ionescu M. Chiş,,Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire''.Editura Presa Universitară Clujeană,Cluj-Napoca,2001,

Lespezeanu M.,,Tradiţionalism şi modern în învăţământul preşcolar''Editura S.C. Omfal,Bucureşti,2007

Preda Viorica,,Metodica activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii.''Editura,,Gheorghe Cârţu Alexandru'',Craiova,2009.

IMPORTANȚA SERBĂRILOR ÎN GRĂDINIȚĂ PROF. INV. PRESC.: DRAGOMIR TANIA DATCU ALINA G.P.P. „MUGURAȘII” RM SĂRAT Orice serbare școlară este o sărbătoare, atât pentru copii cât și pentru educatorii lor și, nu în ultimul rând, pentru părinții copiilor. Pregătirea unei serbări este un excelent prilej de a pune în valoare imaginația și creativitatea fiecăruia – copil sau educatoare. De ce organizăm serbări? Verificăm astfel, de câteva ori pe an, că micuții și-au însușit informațiile transmise la grădiniță și le dăm posibilitatea de a aplica învățătura din clasă. Cântând, dansând, recitând, interpretând un rol dintr-o scenetă, preșcolarul își perfecționează deprinderile artistice. Acestea îl vor ajuta să-și dezvolte gustul, dragostea de frumos, aptitudinile pentru arte. Serbările contribuie la stabilirea unei legături între cunoașterea artei și practicarea ei. Materialul artistic folosit trebuie să aibă valoare educativă și să cuprindă materiale accesibile particularităților individuale și de vârstă ale copiilor. Serbările copilariei, momentele acestea de maximă bucurie, atât pentru copii, cât și pentru părinți, întăresc și fortifică sufletele viitorilor adulți. Toate acestea aduc lumină în suflete, dau aripi imaginației, entuziasmului și stimulează gândirea creatoare. În masura posibilităților, în cadrul serbărilor școlare este bine sa fie prezentate și creații artistice originale, adaptate evenimentelor și condițiilor locale. Obiectivele educaționale ale serbărilor: • Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia. • Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulți și cu mediul natural și social pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi. Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare. • Descoperirea de către fiecare copil a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive. • Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități , deprinderi și

atitudini necesare acestuia la intrarea în școală și pe tot parcursul vieții. • Dezvoltarea capacității de comunicare in public • Însușirea unor norme de comportament moral-civic și religios. • Cultivarea spiritului de acceptare, cooperare, toleranță. • Stimularea imaginației și a creativității. • Sensibilizarea școlarilor cu privire la probleme sociale (copii defavorizați, bătrâni); • Încurajarea exprimării sentimentelor prin intermediul artei: desen, pictură, muzică, dans, poezie. Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a capacităților de vorbire și a înclinațiilor artistice ale copiilor, care contribuie la stimularea și educarea: 1 - atenției (prin respectarea indicatiilor regizorale și in special a atenției distributive prin raportarea copilului la ceilalți membri ai echipei de lucru); - memoriei (prin repetitiile organizate pentru consolidarea replicilor, miscarilor, etc); - voinței (prin implicarea copilului in mod benevol); - afectivității (prin filtrarea mesajelor culturale, artistice, pe plan afectiv); - imaginației și creativității (prin implicarea directă a copiilor, propunând numere artistice în serbare și soluții pentru o anumită frecvență); - atitudinilor pozitive (prin crearea de situatii concrete si inteligibile, pentru care copilul va aproba/ aborda o anumita conduita); - gândirii (prin momentele de criză, de luare a deciziilor, cand apar situații neprevăzute în derularea spectacolului). Dupa „muncă", elevii au nevoie de joc, de dans, de sport. Făcând parte din activitățile extra curriculare, serbarea este un eveniment de seamă în viața copiilor, dar și a comunității. Prin specificul lor, serbările reprezintă un izvor nesecat de bucurie și satisfacții, creând buna dispoziție și favorizând dezvoltarea elevilor, atât din punct de vedere psihic, dar și fizic. Experiențele copilului sunt favorizate, valorificate și dezvoltate într-un nou climat stimulativ, in care poate sa-si manifeste interesele, să-și exprime impresiile și trăirile, pe baza căutarilor și eforturilor personale. Serbarea şcolară reprezintă un eveniment mai mult sau mai puţin aşteptat, menit să evidenţieze într-o formă estetică achiziţiile acumulate de copii pentru dezvoltarea creativităţii. În procesul de învăţare multe sunt momentele de satisfacţie şi bucurie pe care le trăiesc cei implicaţi, dar maxima încărcătură emoţională se dezvoltă în timpul serbărilor şcolare. Importanţa unor asemenea festivităţi este deosebită, pentru că ele lărgesc orizontul spiritual al elevilor şi contribuie la acumularea de noi cunoştinţe, îmbogăţesc şi remontează viaţa afectivă, stimulând sentimente nebănuite sau dezvoltând pe cele slab manifestate anterior; contribuie la dezvoltarea simţului de răspundere, prin dorinţa de reuşită, favorizează concentrarea atenţiei pe parcursul desfăşurării programului, prezenta spectatorilor (părinţi, bunici, cadre didactice), trezind în copil energia de a învinge timiditatea, stimulându-i independenţa de acţiune. Într-o serbare şcolară pot fi valorificate toate achiziţiile dobândite de elevi de-a lungul unui semestru sau an şcolar, conferind evenimentului artistic un caracter educativ şi creator. Exemple de evenimente cand organizăm serbări cu preşcolarii și părinții: 1 Decembrie, Crăciun, 8 Martie – Ziua Mamei, Paște, 1 Iunie, incheierea anului școlar etc. Astfel, de 1 Decembrie- Ziua Națională a Romaniei- decorul salii de grupa poate primi un aspect festiv, sărbătoresc (steaguri, baloane, imagini reprezentative etc.) Părinții pot participa alături de copii și de educatoare, dansând și cântând melodii populare românești. Altădată această serbare poate primi caracter de șezătoare, iar sala să fie transformată într-un mini-muzeu cu obiecte de artă populară. Copiii, îmbrăcați în costume populare românești, recită poezii, cântă, spun proverbe, ghicitori, au posibilitatea să-și manifeste liber inițiativele și originalitatea, să-și dezvolte sentimente patriotice. Totuși, Serbarea de

Crăciun este cea mai îndrăgită de copii, de aceea, pentru reuşita ei există preocupări susţinute: audierea colindelor, împodobirea sălii de grupă, stabilirea centrului tematic, împodobirea bradului, pregătirea cadourilor etc. Copiii interpretează cu multe plăcere 2 diferite roluri: Iarna, Anul Nou, Anul Vechi, steluțe, fulgi de nea, oameni de zăpadă, îngeraşi etc. Dacă la Crăciun copiii primesc daruri, de Ziua de 8 Martie, ei sunt cei care oferă mamelor cate un dar realizat de ei, pentru a învăța că în viață există o lege a echilibrului, primim, dar trebuie să şi dăruim atunci cand vine vremea. Serbările de sfârşit de an scolar fac referire la anotimpul vara, la faptul ca grupele mari părăsesc grădinița, îndreptându-se spre şcoală, aceasta fiind serbarea bilanțului. Având un caracter atractiv, elevii participă, într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire. Învăţarea versurilor şi interpretarea artistică sunt realizate de elevi cu bucuria şi plăcerea caracteristice unei preocupări pentru timpul liber. Este binecunoscut faptul că memorarea se realizează mai puternic atunci când fondul afectiv-pozitiv este mare şi contribuţia copilului la pregătirea şi organizarea unui spectacol artistic trebuie privită ca un scop în sine,de a oferi ceva spectatorilor: distracţie, înălţare sufletească, plăcere estetică, satisfacţie - toate acestea îmbogăţindu-le viaţa, făcând-o mai frumoasă, mai plină de sens. Este un succes extraordinar, o trăire minunată, când reuşeşte să trezească o emoţie în sufletul spectatorilor. În concluzie, elevii au nevoie de acţiuni care să le lărgească lumea lor spirituala, să le împlinească setea de cunoaştere, să le ofere prilejul de a se emoţiona puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-şi forma convingeri durabile. Serbările şcolare contribuie la acumularea de cunoştinţe şi la lărgirea orizontului de cunoaştere a copiilor. Înţelegând şi memorând poezii, texte ale scenetelor sau cântece se dezvoltă memoria şi limbajul. Această formă de învăţare este condiţionată de dezvoltarea atenţiei. Bibliografie - “Manifestarea creativităţii în activităţile practice şi artistico- plastice”, Revista Învăţământului Preşcolar, nr.3-4, Bucureşti. - Potolea, Dan şi Păun Emil, (coord), Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Editura Polirom, Iaşi, 2002

IMPORTANȚA SERBĂRILOR ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. educatie timpurie Datcu Alina

Orice serbare şcolară este o sărbătoare, atât pentru copii cât şi pentru educatorii lor şi, nu în ultimul rând, pentru părinţii copiilor. Pregătirea unei serbări este un excelent prilej de a pune în valoare imaginaţia şi creativitatea fiecăruia – copil sau educatoare. De ce organizăm serbări?

Verificăm astfel, de câteva ori pe an, că micuţii şi-au însuşit informaţiile transmise la grădiniţă şi le dăm posibilitatea de a aplica învăţătura din clasă. Cântând, dansând, recitând,

interpretând un rol dintr-o scenetă, preşcolarul îşi perfecţionează deprinderile artistice. Acestea îl vor ajuta să-şi dezvolte gustul, dragostea de frumos, aptitudinile pentru arte. Serbările contribuie la stabilirea unei legături între cunoaşterea artei şi practicarea ei. Materialul artistic folosit trebuie să aibă valoare educativă şi să cuprindă materiale accesibile particularităţilor individuale şi de vârstă ale copiilor. Serbările copilariei, momentele acestea de maximă bucurie, atât pentru copii, cât şi pentru părinţi, întăresc şi fortifică sufletele viitorilor adulţi. Toate acestea aduc lumină în suflete, dau aripi imaginaţiei, entuziasmului şi stimulează gândirea creatoare. În masura , în cadrul serbărilor şcolare este bine sa fie prezentate şi creaţii artistice originale, adaptate evenimentelor şi condiţiilor locale.

Obiectivele educaţionale ale serbărilor:

• Dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a personalităţii copilului în funcţie de ritmul propriu şi de trebuinţele sale, sprijinind formarea autonomă şi creativă a acestuia.

• Dezvoltarea capacităţii de a interacţiona cu alţi copii, cu adulţi şi cu mediul natural şi social pentru a dobândi cunoştinţe, deprinderi, atitudini şi conduite noi. Încurajarea explorărilor, exerciţiilor, încercărilor şi experimentărilor, ca experienţe autonome de învăţare.

• Descoperirea de către fiecare copil a propriei identităţi, a autonomiei şi dezvoltarea unei imagini de sine pozitive.

• Sprijinirea copilului în achiziţionarea de cunoştinţe, capacităţi , deprinderi şi atitudini necesare acestuia la intrarea în şcoală şi pe tot parcursul vieţii.

• Dezvoltarea capacităţii de comunicare in public

• Însuşirea unor norme de comportament moral-civic şi religios.

• Cultivarea spiritului de acceptare, cooperare, toleranţă.

• Stimularea imaginaţiei şi a creativităţii.

• Sensibilizarea şcolarilor cu privire la probleme sociale (copii defavorizaţi, bătrâni);

• Încurajarea exprimării sentimentelor prin intermediul artei: desen, pictură, muzică, dans, poezie.

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a capacităţilor de vorbire şi a înclinaţiilor artistice ale copiilor, care contribuie la stimularea şi educarea:

1 - atenţiei (prin respectarea indicatiilor regizorale şi in special a atenţiei distributive prin raportarea copilului la ceilalţi membri ai echipei de lucru); - memoriei (prin repetitiile organizate pentru consolidarea replicilor, miscarilor, etc); - voinţei (prin implicarea copilului in mod benevol); -

afectivității (prin filtrarea mesajelor culturale, artistice, pe plan afectiv); - imaginației și creativității (prin implicarea directă a copiilor, propunând numere artistice în serbare și soluții pentru o anumită frecvență); - atitudinilor pozitive (prin crearea de situatii concrete si inteligibile, pentru care copilul va aproba/ aborda o anumita conduita); - gândirii (prin momentele de criză, de luare a deciziilor, cand apar situații neprevăzute în

derularea spectacolului). Dupa „muncă", elevii au nevoie de joc, de dans, de sport. Făcând parte din activitățile extracurriculare, serbarea este un eveniment de seamă în viața copiilor, dar și a comunității. Prin specificul lor, serbările reprezintă un izvor nesecat de bucurie și satisfacții, creând buna dispoziție și favorizând dezvoltarea elevilor, atât din punct de vedere psihic, dar și fizic. Experiențele copilului sunt favorizate, valorificate și dezvoltate într-un nou climat stimulativ, in care poate sa-si manifeste interesele, să-și exprime impresiile și trăirile, pe baza căutarilor și eforturilor personale. Serbarea şcolară reprezintă un eveniment mai mult sau mai puţin aşteptat, menit să evidenţieze într-o formă estetică achiziţiile acumulate de copii pentru dezvoltarea creativităţii.

În procesul de învăţare multe sunt momentele de satisfacţie şi bucurie pe care le trăiesc cei

implicaţi, dar maxima încărcătură emoţională se dezvoltă în timpul serbărilor şcolare.

Importanţa unor asemenea festivităţi este deosebită, pentru că ele lărgesc orizontul spiritual al

elevilor şi contribuie la acumularea de noi cunoştinţe, îmbogăţesc şi remontează viaţa afectivă, stimulând sentimente nebănuite sau dezvoltând pe cele slab manifestate anterior; contribuie la dezvoltarea simţului de răspundere, prin dorinţa de reuşită, favorizează concentrarea atenţiei pe parcursul desfăşurării programului, prezenta spectatorilor (părinţi, bunici, cadre didactice), trezind în copil energia de a învinge timiditatea, stimulându-i independenţa de acţiune. Într-o serbare şcolară pot fi valorificate toate achiziţiile dobândite de elevi de-a lungul unui semestru sau an şcolar, conferind evenimentului artistic un caracter educativ şi creator. Exemple de evenimente cand organizăm serbări cu preșcolarii și părinții: 1 Decembrie, Crăciun, 8 Martie – Ziua Mamei, Paște, 1 Iunie, incheierea anului școlar etc. Astfel, de 1 Decembrie- Ziua Națională a Romaniei- decorul salii de grupa poate primi un aspect festiv, sărbătoresc (steaguri, baloane, imagini reprezentative etc.) Părinții pot participa alături de copii și de educatoare, dansând și cântând melodii populare românești. Altădată această serbare poate primi caracter de șezătoare, iar sala să fie transformată într-un mini-muzeu cu obiecte de artă populară. Copiii, îmbrăcați în costume populare românești, recită poezii, cântă, spun proverbe, ghicitori, au posibilitatea să-și manifeste liber inițiativele și originalitatea, să-și dezvolte sentimente patriotice. Totuși, Serbarea de Crăciun este cea mai îndrăgită de copii, de aceea, pentru reușita ei există preocupări susținute: audierea colindelor, împodobirea sălii de grupă, stabilirea centrului tematic, împodobirea bradului, pregătirea cadourilor etc. Copiii interpretează cu multe plăcere diferite roluri: Iarna, Anul Nou, Anul Vechi, steluțe, fulgi de nea, oameni de zăpadă, îngerași etc. Dacă la Crăciun copiii primesc daruri, de Ziua de 8 Martie, ei sunt cei care oferă mamelor cate un dar realizat de ei, pentru a învăța că în viață există o lege a echilibrului, primim, dar trebuie să și dăruim atunci cand vine vremea. Serbările de sfârșit de an scolar

fac referire la anotimpul vara, la faptul ca grupele mari părăsesc grădinița, îndreptându-se spre școală, aceasta fiind serbarea bilanțului. Având un caracter atractiv, elevii participă, într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire. Învăţarea versurilor şi interpretarea artistică sunt realizate de elevi cu bucuria şi plăcerea caracteristice unei preocupări pentru timpul liber. Este binecunoscut faptul că memorarea se realizează mai puternic atunci când fondul afectiv-pozitiv este mare şi contribuţia copilului la pregătirea şi organizarea unui spectacol artistic trebuie privită ca un scop în sine,de a oferi ceva spectatorilor: distracţie, înălţare sufletească, plăcere estetică, satisfacţie - toate acestea îmbogăţindu-le viaţa, făcând-o mai frumoasă, mai plină de sens.

Este un succes extraordinar, o trăire minunată, când reuşeşte să trezească o emoţie în sufletul spectatorilor.

În concluzie, elevii au nevoie de acţiuni care să le lărgească lumea lor spirituala, să le împlinească setea de cunoaştere, să le ofere prilejul de a se emoţiona puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-şi forma convingeri durabile. Serbările şcolare contribuie la acumularea de cunoştinţe şi la lărgirea orizontului de cunoaştere a copiilor. Înţelegând şi memorând poezii, texte ale scenetelor sau cântece se dezvoltă memoria şi limbajul. Această formă de învăţare este condiţionată de dezvoltarea atenţiei. Bibliografie - "Manifestarea creativităţii în activităţile practice şi artistico- plastice",

Revista Învăţământului Preşcolar, nr.3-4, Bucureşti. - Potolea, Dan şi Păun Emil, (coord), Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Editura Polirom, Iaşi, 2002

DIVERSITATEA CULTURALA IN GRADINITA

Prof. educatie timpurie Jalba Georgiana

MOTTO: „NU TREBUIE SĂ FIM SINGURI, CI TREBUIE SĂ FIM ÎMPREUNĂ!"

„A ÎNVĂŢA DE LA ALŢII, CARE SUNT ALTFEL DECÂT TINE

NU ÎNSEAMNĂ DECÂT SĂ ÎNVEŢI CA OM, CA ROMÂN, MAGHIAR, RROM*, GERMAN!"*

În lumea modernă, diversitatea în sens larg – indiferent dacă este de natură culturală sau lingvistică – poate fi pusă pe seama a doi factori esenţiali: intensificarea migraţiei şi noile tehnologii de informare şi comunicare.

Diversitatea culturală nu mai este un prejudiciu, ci o realitate care trebuie fructificată în mediul şcolar. Pluralitatea culturală pune nu numai problema apărării diferenţelor, ci a dialogului cultural, care recunoaşte că fiecare trebuie să contribuie la îmbogăţirea experienţei umane şi că fiecare dintre ele este un efort de universalizare a unei experienţe particulare. Multiculturalitatea nu este adversarul universalismului european, ci o altă formă a lui.

Interculturalismul implică înţelegerea, aprecierea şi valorizarea culturii proprii la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică şi pe construirea curiozităţii faţă de cultura etnică a celuilalt. Interculturalitatea este un proces ce se produce la intersecţia dintre culturi, nefiind un scop în sine, dar care poate deveni o finalitate atunci când sunt sesizate transformările nefireşti sau comportamentele nefaste la acest nivel de intersectare a culturilor.

CE ESTE CULTURA?

In declaratia universala privind DIVERSITATEA CULTURALA adoptata de UNESCO in 2001, cultura este definita ca,,ansamblu de elemente distinctive, de ordin spiritual,material,intelectual si emotional ale unei societati sau grup social,ce include ,pe langa arta si literatura ,stiluri de viata,moduri de copvietuire,sisteme de valori,traditii si credinte"

CE ÎNSEAMNĂ EDUCAŢIA INTERCULTURALĂ?

* Deschide noi piste de manifestare a diversităţii şi diferenţelor şi cultivă atitudini de respect şi de deschidere faţă de diversitate;

***** Este şi un răspuns specific, pedagogic la încercarea de soluţionare a unor consecinţe socio-culturale impuse de amploarea fenomenelor migraţioniste;

* Este o modalitate de prevenire şi atenuare a conflictelor;

* Presupune educaţie socială şi civică, învăţarea drepturilor omului, pregătirea şi participarea la viaţa socială, formarea formatorilor în perspectiva interacţiunii culturale, educaţia şi dezvoltarea culturală a imigranţilor, educaţia într-o societate multiculturală.

*Presupune o noua abordare a orizontului valorilor.

CUM ESTE O ŞCOALĂ INTERCULTURALĂ?

*Are ca obiective păstrarea şi apărarea diversităţii culturale a populaţiei şi prezervarea unităţii şcolii;

*Realizează un proces de integrare prin preluarea preachiziţiilor culturale pe care le posedă elevii;

* Invită profesorii să înţeleagă şi să valorifice potenţialurile culturale ale elevilor;

*Presupune o nouă manieră de concepere şi implementare a curriculum-urilor şcolare şi o nouă atitudine relaţională între profesori, elevi, părinţi;

Societatea noastră devine din ce în ce mai complexă. Explozia circulaţiei oamenilor şi a ideilor, multiplicarea contactelor, dispariţia frontierelor sunt realităţi evidente. Problema identităţii culturale este complexă şi presupune rezolvarea de comun acord. Trebuie să învăţăm modalităţi de convieţuire în această pluralitate a culturilor. Ca membrii ai Uniunii Europene trebuie să înţelegem interculturalismul ca „ un instrument pentru ameliorarea egalizării şanselor şi a inserţiei optimale a

populaţiilor străine, europene sau nu, în viaţa economică şi socială, punând în practică dorinţa de întărire a drepturilor pentru toţi şi, de aici, chiar dezvoltarea democraţiei" (Eric Bouchez, Andre de Peretti, 1990).

Educaţia interculturală constituie „o opţiune ideologică în societăţile democratice şi vizează pregătirea viitorilor cetăţeni în aşa fel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextele multiplicării sistemelor de valori" (Constantin Cucoş, 1996).

Atât „minorităţile" cât şi „majoritatea" sunt puse în situaţia de a se adapta la mutaţia şi diversitatea culturală . În funcţie de multiple perspective de referinţă, toţi indivizii pot fi minoritari, racordându-se la subcoduri culturale oarecum diferite. (Constantin Cucoş, 1996).

Perspectiva interculturală de concepere a educaţiei conduce la evitarea conflictelor şi eradicarea violenţei. Încă de la vârsta preşcolară, copilul este sprijinit să-şi formeze deprinderea de a comunica (a asculta şi a vorbi), de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Educatoarea trebuie să acorde o atenţie deosebită educării copiilor pentru a-şi stăpâni emoţiile primare şi a evita altercaţiile, educării respectului de sine şi al altora, toleranţa faţă de opiniile diferite.

Toleranţa înseamnă cunoaşterea, recunoaşterea şi acceptarea modului de a fi al persoanelor şi grupurilor. Aceasta presupune alegerea deliberată de a nu interzice, a nu împiedica, a nu interveni în comportamentul unei persoane sau al unui grup chiar dacă noi dezaprobăm acea purtare şi avem şi cunoştinţe şi puterea de a interzice sau împiedica.

Este cunoscut faptul că toleranţa cere să acceptăm diferenţele individuale, oricât de diferite ar fi de valorile noastre, presupune să-i ascultăm pe cei care au opinii diferite şi să analizăm cu obiectivitate argumentele acestora, .Să nu considerăm că cei care au opinii diferite sunt duşmanii noştri, să ne susţinem propriile opinii cu argumente solide, să acceptăm că, uneori, opiniile noastre pot fi greşite, să acceptăm că, uneori, opiniile celorlalţi pot fi valoroase.

Încă de mici, copiii trebuie „antrenaţi" să asculte „povestea" altui copil fără să emită judecăţi, să-şi prezinte propria „poveste" nealterată şi fără frica de a fi judecat de ceilalţi. Pentru a fi evitate neînţelegerile copiii vor fi sprijiniţi să adreseze întrebări, să compare propriile convingeri cu ale colegilor, să identifice similitudinile şi diferenţele între acestea.

Educaţia interculturală vizează dezvoltarea unei educaţii pentru toţi în spiritul recunoaşterii deosebirilor ce există în sânul aceleiaşi societăţi. Educatoarea va continua munca cu preşcolarii şi în rândul părinţilor subliniind faptul că grădiniţa, şcoala în general, se călăuzeşte pe principii precum toleranţa, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorilor, exploatează diferenţele

spirituale şi valorile locale. Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la apropierea de cultura mondială. Copiii trebuie învăţaţi de mici să evite tendinţele de dispreţ a unor culturi minoritare, deosebit de interesante pentru zestrea culturală a umanităţii.

Cunoaşterea şi înţelegerea celuilalt este un proces progresiv şi complex. Primele contacte între oameni de culturi diferite sunt însoţite de sentimentul de insecuritate, de frică, de adversitate deschisă faţă de celălalt.

Pentru cadrele didactice este esenţial să creeze relaţii pozitive în interacţiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât şi a relaţiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identităţi.

Tot modul de învăţare din grădiniţă este organizat din perspectivă interculturală, permiţând învăţarea prin colaborare, comunicare şi nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spaţiului grădiniţei către comunitate şi specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural dar nu în detrimentul majorităţii, urmăreşte realizarea obiectivelor de egalizare a şanselor în educaţie.

Accesul la educaţie pentru grupurile dezavantajate constituie o preocupare, atât în lume cât şi în ţara noastră. Educaţia interculturală trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice. Ea constituie o prioritate educativă încurajând comunicarea între indivizi, comunităţi şi popoare.

Locul şi rolul activităţilor extracurriculare în educaţia copiilor

Prof. educatie timpurie Ionescu Anelia Betuela

“Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari si nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.” Maria Montessori –”Descoperirea copilului’’

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viața civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârsta, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu

obiectele şi fenomenele din natura.Trebuinţa de a se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm şcoala cu viaţa.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează pozitiv.

Exemple de activităţi extraşcolare

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură. Excursiile şi taberele şcolare contribuie la îmbogătirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natura, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în şcoală, prin care copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Deşi această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum şi în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activităţi sunt de o reală importanţă într-o lume dominată de mass-media şi ne referim la televizor , calculator şi internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noştri în nişte persoane incapabile de a se controla comportamental, emoţional şi mai presus de toate slabi dezvoltaţi intelectual.

Se ştie ca începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinte punându-i în contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Activităţile de acest gen au o deosebită influenţă

formativă, au la bază toate formele de acţiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităţilor organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele , fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimental de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

Grija față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestui tip de activități. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate , imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen şi modelaj , iar materialele pe care le culeg sunt folosite în activităţile practice, în jocurile de creaţie. La vârsta şcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legatură cu mediul , fiind dispuşi să acţioneze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală şi fizică a copilului, la educarea lui cetăţenească şi patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific. Prin excursii elevii îşi suplimentează şi consolidează instrucţia şcolară dobândind însuşirea a noi cunoştinţe. Excursia reprezintă finalitatea unei activităţi îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înţeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci şi ca un act de ridicare a nivelului cultural .

Serbările si festivitatile – marcheaza evenimentele importante din viata scolarului. Din punct de vedere educativ importanta acestor activitati consta in dezvoltarea artistica a elevului precum si in atmosfera sarbatoreasca instalata cu acest prilej. Aceste mici serbari, organizate de catre cadrele didactice, le ofera elevilor rasplata primita dupa munca, si de asemenea au un rol de motivare, mai putin seminificativ.

Concursurile școlare – sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare având, în același timp, o importantă majoră și în orientarea profesională a elevilor, făcându-le cunoscute toate posibilități pe care aceștia le au. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasa. Dacă sunt organizate într-o atmosfera plăcută vor stimula spiritul de initiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de

rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăşi să fie creativ.

Activităţile extraşcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalităţi de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciaţi şi mai accesibili sufletelor acestora.

Activităţile complementare concretizate în excursii şi drumeţii, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ţinută adecvată situaţiei, declanşează anumite sentimente. O mai mare contribuţie în dezvoltarea personalităţii copilului o au activităţile extraşcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa şi nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei şi cea extraşcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi.

Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viaţă.. Realizarea acestui obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi .

Activitatile extracurriculare sunt apreciate atat de catre copii, cat si de factorii educationali in masura in care :

- ✓ valorifică şi dezvoltă interesele şi aptitudinile copiilor;
- ✓ organizează într-o manieră plăcută şi relaxantă timpul liber al copiilor contribuind la optimizarea procesului de învățământ ;
- ✓ formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ ;
- ✓ copiii au teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă;
- ✓ participarea este liber consimțită, necodiționată, constituind un suport puternic pentru o activitate susținută;
- ✓ au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup;
- ✓ sunt caracterizare de optimism și umor;
- ✓ creează un sentiment de siguranța și încredere tuturor participanților;

- ✓ urmăresc lărgirea şi adâncirea influenţelor exercitate în procesul de învăţământ;
- ✓ contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Activităţiile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor şcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi.

Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi laşi pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase.

Concursurile de dans mijloc atractiv de dezvoltare a personalității preșcolarilor

prof. Grigore Cecilia Teodora-G.P.P. „Mugurașii”, Rm Sărat, județul Buzău

Concursurile de dans sunt activități extracuriculare care au o contribuție la dezvoltarea fizică armonioasă prin intermediul cărora se dezvoltă o serie de calități morale precum perseverența și spiritul de echipă.

Participarea la concursurile de dans presupun o pregătire riguroasă, folosind modalități accesibile în concordanță cu particularităților de vârstă și nivelului lor de înțelegere.

Reușita acestui gen de activitate extracurriculară este condiționată de felul în care este organizat și condus de cadrul didactic, astfel încât copiii să-și formeze deprinderi care să le permită să o practice cu succes.

Dansul este considerat o formă de activitate, plăcută și atractivă care contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a copilului , îmbină utilul cu plăcutul având un puternic caracter atractiv desemnează o activitate fizică sau mintală imediată, generatoare de distracție, de plăcere și reconfortare fiind un mijloc eficient de dezvoltarea a personalității copiilor de vârstă preșcolară, satisfice în cel mai înalt grad nevoia de mișcare a copiilor aducând o contribuție valoaroasa la dezvoltarea armonioasă a organismului.

Dansul oferă posibilitatea copilului să fie pus în situația de a fi mereu în concordanță cu ceilalți coechipieri, presupune corectitudine în execuție , coordonare , colaborare și cooperare.

Participarea la concursurile de dans oferă atât copiilor cât și cadrelor didactice posibilitatea de a se cunoaște mai bine, crește coeziunea grupului, și leagă prietenii trainice între copii.

Participarea la concursurile de dans dezvoltă încrederea în forțele proprii și stimă de șine, având un impact pozitiv din punct de vedere emoțional asupra copiilor. Ei învață să facă față expunerii publice și interacțiunilor sociale și cu fiecare reușită sau progres își consolidează încrederea în forțele propria..

Dansul înseamnă nu în cele din urmă implicare și responsabilitate. Copiii învață să se adapteze la un grup, învață să respecte regulile lui, să asculte, să își ajute echipă la nevoie, dezvoltă sentimentul de apartenență la grup să - i încurajeze, precum și spiritul de competiție

Participarea la concursurile de dans oferă preșcolarilor posibilitatea de a fi în competiție cu copii de aceiași vârstă, aduce o contribuție valoroasă la dezvoltarea laturii intelectuale, afective și volitive ale copiilor, stimulează dezvoltarea atenției , memoriei , curajului și stăpânirii de șine.

Efectuarea organizată a mișcărilor componente ale dânsului angrenează constant și echilibrat toate grupele de mușchi și ajută la tonifierea musculaturii, la o creștere și modelare armonioasă a corpului copilului, oferă grație în mișcările copilului.

Pe lângă beneficiile fizice și psihologice pe care le are dânsul asupra copilului, nu este de neglijat nici factorul destindere și bună dispoziție. Antrenementele și repetițiile pentru concursurile de dans îi ajută pe copii să-și îmbunătățească capacitatea de concentrare .

Astfel că, ei sunt puși în situația să asculte de instrucțiunile oferite și să realizeze mișcările pe rând și cu răbdare, îmbunătățindu-și concentrarea. Dansul presupune o rutină, pași de dans prestabiliți și multe alte reguli care pun la lucru memoria copilului. Cei mici trebuie să rețină un ansamblu de mișcări în realizarea unui dans, iar prin repetiții continue, le este stimulată memoria .

Activitătile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice varstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar.

Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități.

Acest tip de activitate oferă cadrelor didactice posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viață .